

SZTOKHOLM
Zwycięzca 2010

ZIELONA STOLICA
EUROPY

SZTOKHOLM – PIERWSZA ZIELONA STOLICA EUROPY 2010

W uznaniu długofalowego zaangażowania w ochronę środowiska, 23 lutego 2009 r. Komisja Europejska ogłosiła Sztokholm pierwszą Zieloną Stolicą Europy.

Sztokholm jest największym miastem w Skandynawii, miejscem spotkań osób pochodzących z różnych kultur, bramą nowych idei, a także centrum kulturalnym, sportowym i rozrywkowym. Jest jednym z najpiękniejszych miast na świecie, wyróżniającym się znakomitym poziomem usług publicznych, godnym pozazdroszczenia nadbrzeżnym usytuowaniem oraz malowniczymi okolicznymi terenami wiejskimi. Miasto, obecnie zamieszkiwane przez 800 tys. mieszkańców, szybko się rozwija.

W Sztokholmie nakreślono ogólną, długofalową wizję – Wizję Sztokholm 2030 – obejmującą zrównoważony wzrost i rozwój. Do roku 2030 Sztokholm ma stać się wszechstronnym i dynamicznym miastem, w którym promuje się innowacyjność i rozwój, przynależącym do swoich mieszkańców.

Zaangażowanie przedsiębiorstw

„Nagroda dotyczy całego miasta. Cała miejska administracja oraz przedsiębiorstwa odegrają ważne role w wysiłkach zmierzających ku temu, by spełnić oczekiwania stawiane przed pierwszą Zieloną Stolicą Europy. Prywatne przedsiębiorstwa są bardzo zainteresowane udziałem w tym przedsięwzięciu” – mówi Gunnar Söderholm, szef wydziału ochrony zdrowia i środowiska w administracji miejskiej Sztokholmu.

„Nagroda stała się katalizatorem wszystkich miejskich działań związanych ze środowiskiem. To oczywiście, iż wiele osób zauważyło, że Sztokholm zostanie w 2010 r. Zieloną Stolicą Europy i poczuło dumę z tego powodu”.

Zwycięzca 2010 może poszczycić się wyjątkowymi osiągnięciami w zakresie zarządzania miastem, wiarygodnymi referencjami w dziedzinie ochrony środowiska oraz ambitnymi planami na przyszłość.

Obniżenie emisji o 25 procent

Tytuł Zielonej Stolicy Europy jest przyznawany miastu, które wyróżnia się osiągnięciem wysokich standardów ochrony środowiska, jest zaangażowane w realizację ambitnych celów dalszej poprawy warunków środowiskowych oraz w zrównoważony rozwój. Takie miasto ma być wzorem inspirującym inne miasta i promującym wśród nich najlepsze praktyki.

W Sztokholmie podjęto zdecydowane kroki, aby obniżyć emisje dwutlenku węgla. Jak dotąd udało się zmniejszyć emisje atmosferyczne w mieście o 25% w stosunku do roku 1990 (do 4 ton na mieszkańca w 2005 r., co stanowi połowę wartości średniej w Szwecji). Rada miasta wyznaczyła ambitny cel całkowitego wyeliminowania stosowania paliw kopalnych do 2050 r.

Rok 2010 będzie dla Sztokholmu rokiem wyjątkowym, pełnym działań bezpośrednio związanych z nagrodą. Najnowsze informacje można znaleźć bezpośrednio na stronie internetowej www.stockholm.se.

POPRAWA WARUNKÓW EKOLOGICZNYCH ZWIĘKSZYŁA ATRAKCYJNOŚĆ SZTOKHOLMU

Tytuł Zielonej Stolicy Europy 2010 jest wielkim zaszczytem. Ta nagroda to wynik wytężonej, zespołowej pracy, w której, według mnie, każdy mieszkaniec miasta odegrał swoją rolę.

Sztokholm może się poszczycić długą historią ochrony środowiska i jest to kwestia bardzo istotna dla mieszkających tutaj osób. W ubiegłych dekadach politycy musieli znaleźć rozwiązania spełniające w zrównoważony sposób potrzeby rozwijającego się miasta.

Model sztokholmski jest oparty na zasadzie, według której kwestie ekologiczne muszą być uwzględniane wszędzie i zawsze. Podnoszenie walorów środowiska i minimalizowanie naszego wpływu na nie poprzez zmniejszanie poziomów emisji dwutlenku węgla to kwestie, nad którymi na co dzień muszą pracować przedstawiciele administracji i przedsiębiorstw.

Dzięki pracom nad środowiskiem nasze miasto jest bardziej atrakcyjne, mieszkańcy są pełni dumy, a warunki ekologiczne są lepsze. Ważne jest jednak, aby nie spocząć na laurach, lecz kontynuować zaangażowanie w realizację ambitnych celów, zapewniających dalszy, zrównoważony rozwój.

Uważamy, że nasza praca nad środowiskiem jest ważna nie tylko dla dobra naszego miasta i jego mieszkańców, ale również stanowi sposób rozpowszechniania najlepszych praktyk i pomysłów wśród innych miast. Zanieczyszczenia, a także emisje gazów cieplarnianych, nie uznają granic miejskich. Chcemy pomóc w rozpowszechnianiu lokalnych rozwiązań i przyczynić się w ten sposób do stawienia czoła globalnym wyzwaniom związanym z zagrożeniami ekologicznym i zmianami klimatycznymi.

Ulla Hamilton
Wiceburmistrz Sztokholmu

SPORTY PLENEROWE W MIEŚCIE

Charlotte Stanler uwielbia jogging, pływanie w morzu, jazdę na łyżwach, biegi narciarskie oraz kajakarstwo. W Sztokholmie może uprawiać wszystkie te sporty.

Charlotte Stanler wyrusza w stroju do biegania ze swojego biura w budynku użyteczności publicznej w centrum Sztokholmu i biegnie ścieżką dla pieszych i rowerzystów wzdłuż wybrzeża, a następnie skręca i biegnie dalej chodnikiem wzdłuż jednej z bardziej ruchliwych ulic Sztokholmu.

Trenuje do maratonu sztokholmskiego, a miejskie parki i chodniki stanowią dla miłośniczki sportów plenerowych trasę treningową.

„Jako mieszkanka miasta doceniam wysiłki polityków zmierzające do poprawy stanu środowiska w mieście. Opłaty za wjazd do miasta są tego przykładem, podobnie jak promowanie ekologicznych samochodów napędzanych biopaliwami. Właściciele takich samochodów nie muszą wносить opłat za wjazd do miasta” – wyjaśnia Charlotte, dodając, że w wyniku tych działań poprawiło się bezpieczeństwo rowerzystów.

„Jazda na rowerze po ulicach miasta była ryzykowna, ale teraz udostępniono więcej ścieżek rowerowych i dojeżdżanie rowerem do pracy staje się modne”.

Latem Charlotte poświęca czas innemu hobby – pływa ze swoim partnerem na kajaku wśród wielu wysepek, na których zbudowany jest Sztokholm.

„Woda jest tutaj czystsza niż w większości europejskich stolic. Bardzo rzadko widuje się pływające śmieci, a w większości wód otaczających miasto można się z przyjemnością kąpać”.

W północnym klimacie, gdzie zimy są mroźne i śnieżne, wielu entuzjastów sportu zmienia w ciągu roku dyscypliny. Charlotte Stanler nie jest wyjątkiem. Zimą woli jazdę na łyżwach i biegi narciarskie. Wody, w których zażywa kąpiele mogą również stać się lodowiskiem, a pola golfowe na peryferiach miasta idealnie nadają się do biegów narciarskich, gdy z zimowych chmur sypnie śnieg.

„Jako aktywna entuzjastka sportu rzadko czuję potrzebę wyjechania z miasta, aby potrenować ulubione sporty” – mówi Charlotte.

RODZINNA REKREACJA

Anders Elwin mieszka z rodziną w śródmieściu Sztokholmu, w dzielnicy obfitującej w obiekty rekreacyjne dla całej rodziny, takie jak place zabaw, parki, łowiska dla wędkarzy i ścieżki rowerowe.

Anders jest jednym z wielu rodziców, którzy posyłają swoje dzieci do szkoły Eira w pobliżu nabrzeża Kungsholmen, jednej z licznych wysp składających się na Sztokholm. Rodzina nie posiada samochodu, ponieważ nie ma takiej potrzeby.

„Na wszystkich głównych trasach w tej części miasta regularnie kursują autobusy, a w ciągu ostatnich lat powstało wiele ścieżek rowerowych. Pracuję na przedmieściu, ale dojeżdżam tam metrem – szybko i skutecznie” – mówi Anders Elwin, mieszkający w tym mieście od 17 lat. Obydwoje jego dzieci, w wieku 8 i 13 lat, wychowało się w mieście.

„Jesteśmy świadkami radykalnej poprawy stanu środowiska w mieście. Dzieje się to z korzyścią dla dzieci. Obecnie śródmieście zamieszkuje więcej rodzin z dziećmi. W naszej dzielnicy mamy kilka parków z dobrymi placami zabaw. W wielu z nich jest w ciągu dnia obsługa, dzięki czemu są idealnym miejscem na zajęcia przedszkolne” – mówi Anders, przechadzając się po parku Kronobergsparken, jednym z wielu obszarów zielonych na wyspie Kungsholmen. Następnie przechodzi kanałem łączącym wyspę i centrum Sztokholmu, gdzie w tle, po drugiej stronie wody widać główną linię kolejową i jedną z głównych dróg miejskich.

Pomimo dużego ruchu ulicznego po drugiej stronie, powietrze jest tutaj świeże. „Mieszkam w mieście od dziesięcioleci i naprawdę zauważyłem poprawę jakości powietrza. Opłaty za przejazd przez miasto samochodem zmniejszyły liczbę pojazdów w śródmieściu, dzięki czemu zanieczyszczenie powietrza jest mniejsze”.

Po pracy Anders uprawia jogging na nabrzeżu, biegając ścieżkami dla pieszych i rowerzystów. To idealne miejsce dla dzieci. Jego najmłodsza córka może jeździć tutaj na rowerku nie obawiając się ruchu ulicznego.

„Kilka dekad temu na nabrzeżu znajdowało się wiele zakładów przemysłowych, a woda była mocno zanieczyszczona. Teraz mamy tutaj park, a w wodzie można łowić ryby. Latem wędkują tutaj z synem”.

Jak twierdzi Anders, w zielonych miastach można znaleźć wiejskie krajobrazy nawet w śródmieściu.

ZIELONE PRZEDSIĘWZIĘCIA: CZEGO DOKONANO W SZTOKHOLMIE?

Obszary zielone

- 90% mieszkańców mieszka w odległości mniejszej niż 300 metrów od obszaru zielonego. Poprawia to jakość życia w danym miejscu, pozwala na rekreację, zwiększenie czystości wody, zmniejszenie hałasu oraz zapewnia większą bioróżnorodność i lepsze warunki ekologiczne. W granicach miejskich Sztokholmu można znaleźć 24 oficjalne plaże a planowane jest utworzenie kolejnych.

Działania zmierzające do wyeliminowania paliw kopalnych

- W Sztokholmie zredukowano emisję CO₂ o 25% w porównaniu do poziomów z 1990 r. Emisja CO₂ nie przekracza 4 ton CO₂ na mieszkańca, co stanowi połowę średniej krajowej w Szwecji.
- Sztokholm postawił sobie ambitny cel zostania miastem wolnym od paliw kopalnych do 2050 r.
- 69% gospodarstw domowych ma dostęp do ogrzewania miejskiego, a udział energii odnawialnej w miejskich ciepłowniach wynosi około 70%.

Biogazy

- Biogazy są wytwarzane w oczyszczalniach ścieków, w procesie fermentacji osadów organicznych. W okręgu ekologicznym Hammarby ze ścieków z jednego gospodarstwa domowego wytwarza się ilość biogazu wystarczającą do użytkowania kuchenki gazowej. Większość biogazu używana jest obecnie jako paliwo do ekologicznych samochodów i autobusów. Od roku 2008 do 2012 zbiórka odpadów żywnościowych służących do produkcji biogazów ma wzrosnąć z 4 500 do 18 000 ton.

Recykling odpadów

- W mieście funkcjonuje niezwykle wydajny system przetwarzania odpadów, w którym stosowane są innowacyjne metody produkcyjne, takie jak podziemny próżniowy transport odpadów stałych.
- 25% odpadów wytwarzanych przez mieszkańców Sztokholmu podlega recyklingowi. 73,5% z nich jest przetwarzane na potrzeby ciepłownictwa (odzysk energii poprzez spalanie), a 1,5% podlega biodegradacji.

Transport publiczny

- Mieszkańcy Sztokholmu często korzystają ze skutecznego, niezawodnego i funkcjonalnego systemu transportu publicznego. 77% przejazdów transportem publicznym odbywa się w godzinach szczytu. Wszystkie autobusy kursujące wewnątrz miasta są

napędzane paliwami odnawialnymi, a wszystkie pociągi metra i podmiejskie energią elektryczną ze źródeł odnawialnych, dzięki czemu są środkami transportu w jeszcze większym stopniu zrównoważonymi ekologicznie.

- Liczba rowerzystów wzrosła w Sztokholmie o 75% w ciągu ostatnich dziesięciu lat. W Sztokholmie jest do dyspozycji 760 km ścieżek rowerowych i ciągle powstają nowe.

Oplata za przejazd przez miasto

- Oplatę za przejazd wprowadzono w 2006 r. i dotyczy ona samochodów wjeżdżających i wyjeżdżających z obszaru śródmieścia w godzinach dziennych. Redukcja poziomów emisji uzyskana dzięki wprowadzeniu podatku za przejazd wyniosła około 30 000 ton CO₂ w roku 2006. Poziomy emisji spadły o 10–14%, a jakość powietrza poprawiła się o 2–10%. Ruch uliczny zmniejszył się o 20%.

Rozwój miasta

- W mieście powstają dwa nowe obszary mieszkaniowe o profilu ekologicznym, budowane w oparciu o doświadczenia zdobyte przy ekologicznej zabudowie nabrzeża Hammarby. Jeden z nowych obszarów – królewski port morski w Sztokholmie, zlokalizowany na dawnych terenach przemysłowych – ma być wolny od paliw kopalnych do roku 2030, natomiast w całym Sztokholmie planowane jest osiągnięcie tego celu do roku 2050. Królewski port morski ma stać się modelowym przykładem zrównoważonej zabudowy miejskiej, gdzie tworzone, testowane i przedstawiane są innowacyjne technologie ekologiczne i kreatywne rozwiązania. Ten okręg miasta będzie przykładem do naśladowania dla innych miast – ekologicznym okręgiem miejskim światowej klasy.

Zarządzanie środowiskiem

- Pierwszy program ekologiczny w Sztokholmie został uruchomiony w połowie lat 70.
- W mieście funkcjonuje zintegrowany system zarządzania, co gwarantuje, że kwestie ekologiczne objęte są budżetem miasta, planami działań, raportami i monitoringiem.
- Wszyscy mieszkańcy mogą obserwować wyniki monitoringu środowiska na stronie internetowej: miljöbarometern.stockholm.se

HAMBURG – ZIELONA STOLICA EUROPY 2011

KH-10-09-139-PL-C

Hamburg jest drugim co do wielkości miastem w Niemczech, zamieszkiwanym przez 1,8 miliona osób. Miasto jest również głównym portem na rzece Elbe, drugim co do wielkości w Europie pod względem liczby obsługiwanych kontenerów.

Liczba kontenerów obsługiwanych w porcie wzrasta z każdym rokiem, jednak całkowita emisja CO₂

związana z transportem do i z Hamburga pozostaje w ciągu ostatnich dziesięciu lat na stałym poziomie.

Gdy Hamburg zostanie Zieloną Stolicą Europy roku 2011, Rada miasta zorganizuje wycieczki kolejowe do różnych europejskich metropolii, aby szerzyć nowatorskie pomysły i szukać nowych praktyk do naśladowania na całym kontynencie.

Zielona stolica europy: DOWÓD UZNANIA DLA ZADBANYCH ŚRODOWISK MIEJSKICH

Co roku jedno z europejskich miast zostanie uhonorowane tytułem Zielonej Stolicy Europy. Nagroda zostanie przyznana miastu:

- o udokumentowanym ciągłym dążeniu do osiągnięcia wysokich standardów ekologicznych;
- zaangażowanemu w ciągłą realizację ambitnych celów dalszej poprawy stanu środowiska oraz zrównoważonego rozwoju;
- stanowiącemu wzór do naśladowania inspirujący inne miasta i promujący najlepsze praktyki wśród miast europejskich.

Nagroda jest oznaką tego, że w mieście istnieją chęci i zdolności do rozwiązywania problemów ekologicznych w celu poprawiania jakości życia mieszkańców i zmniejszania ich wpływu na środowisko globalne jako całość.

Komisja Europejska od dawna zwraca uwagę na istotną rolę w poprawie stanu środowiska odgrywaną przez lokalne samorządy i ich zaangażowanie w prawdziwy postęp. Nagroda Zielona Stolica Europy jest nową inicjatywą promującą takie starania i wyrażającą dla nich uznanie.

www.europeangreencapital.eu